obseruatō esse de eis ɔsiderāda q̄
obseruat̄ de iudeis. de quib⁹ scri
ptū est Ne occidas eos neqn̄ ob
liuiscat̄ ꝓplūs meus Si enim no
lunt esse sb̄ iugo seruitutis nr̄e in
pace. neqꝫ fideꝫ nostrā neqꝫ nos
īpugnare sustinēdi. sūt ⁊ deputā
di ad sordida officia ne se possint
extollē super xp̄ianos Veruntn̄
ideo p̄cipue sustinentur iudei. qꝛ
capsarij nostri sūt ⁊ portant testi
moniū legis cōtra se ꝑ nobis A
multis em̄ bonis viris ⁊ discretis
audiuim⁹ ita esse ꝓnūciatū Qꝛ si
hētici vel excōicati ɔ̄ xp̄iaōs velīt
insurgē vel impugnare fidē pub
licis ꝑsuasionib⁹ ⁊ p̄dicatōnib⁹
nō est pctm̄ eos occidē Sed si q̄e
ti esse velint ⁊ pacifici ⁊ sb̄iecti: nō
sūt occidendi Qd̄ videt̄ posse ha
beri ex canone ita dicēte In terfe
ctorib⁹ excōicatoꝝ ꝓut in ordine
romane eccīe didicisti ꝑm inten=
tionē ā modū ɔgruū satisfactōis
iniunge Non em̄ eos homicidas
arbitramur: q̄s aduersos excōi=
catos catholice zelo mr̄is eccīe ar
dentes aliq̄s eoꝝ trucidasse ɔtin
gat. tn̄ ne eiusdē matris eccīe di=
sciplina deserat̄: ꝑm timorem dei
pn̄iam eis iudicō ɔgruentē: qua
dine simplicitatis oculos versus
se complaē valeat. si forte q̄d du
plicitatis ꝑ humanā incurrerint
fragilitatē in eodem flagicō Nec
credim⁹ ꝙ hēretici super infidelita
te sua in foro eccīastico cōdēnati.
curie sint tradendi. ita ꝙ a sacdo
tib⁹ dicat̄ iudicib⁹. occidite istos
hereticos. sed sustinet eccīa si sta
tim raptātur ā viris secularibus
ad suppliciū. nec aliqd̄ prestet eis
patrocinium sic̄ iudeis. ⁊ sicut etiaꝫ
prestat clericis degradatis Non
em̄ sustinet eccīa ꝙ hēretici clerici
ꝑ eodem facto aliquā suscipiant
penā: nisi degradatōnem. qꝛ non
iudicat de⁹ bis in idip̄m. licet aūt
in aliquib⁹ inueniat̄ canonib⁹
ꝙ clerici malefactores ⁊ incorri=
gibiles tradendi sūt curie. nō ta=
men intelligendū est ꝙ statī ex=
ponant̄ ad mortem. sed tradēdi
sūt. i. dimittendi vt si postea ali=
qd̄ zelus dignū morte ɔmiserit.
patrocinium eccīe nō sb̄ueniat eis
sed sicut layci puniant̄. nec inci=
dunt principes in canonē late sē
tentie: si post degradatōnē clericos
in maleficijs deprehēsos occidūt
Item licitū est laycis sua in iudi
cio a raptoribus repetē. ⁊ eos ad
mortem accusare. si malefici sūt ⁊
homicide dūmō hoc faciāt zelo iu
sticie ⁊ libidine vindicte Clericis
autem vt supr̄ diximus omnino
est ꝓhibitum.

¶ De homicidio licito.

Capitulū .cxlv.

Hijs itaqꝫ de primo gene
re hoīcidij explicatis. ad
homicidiū licitum attēdē
duꝫ est. cui etiā multa homicidia
meritoria adiuncta sūt. sicut in=
feri⁹ patebit In primo āt homici
diū videt̄ licitū cū q̄s ī tuitōe ꝓprij
corpis aliū occidit. qꝛ licitū ē vni
cuiqꝫ ꝓp̄ū corp⁹ tuei ¶ Scienduꝫ
ē ꝙ de iuē nāli vim vi repellē īag
gredīēti cū moderamīe oēs leges
⁊ oīa iura ꝑmittūt In hijs āt fa
ctis diligēter attendēdū ē sacdoti

q̄ aliud est vim vi repellē Ali-
ud est sine nc̄citate occidēdi eua
dē Aliud ē flagrāte maleficō re
sistere Aliud elapso tēpe p odiū
īsurgē. ⁊ aliud est ea sola q̄ ad de
fensionē spectāt agē Vñ nc̄cariū
est sacdotibus vt diligent inqui
rant ab eis qui dicūt se defendē-
do alios occidisse vel lesisse: qua-
liter vim vi repulerint Si enim
p fugam euadē potuerūt ⁊ occide
runt homicide sūt Item si inimic⁹
accesserit ad eū cum fuste vel cuz
pugno tm̄. ⁊ ali⁹ pcusserit cū gla
dio nō fuit īculpata tutela. quia
nichil agē debuit nisi vt se defen
deret. nec est inculpata tutela. si
percussor det alapaz in maxilla ⁊
percussus mergit ferrū in viscera
Preterea qui post iniuriā accep
tam repcutit cum aliter euadere
possit. ɔstat q̄ p irā ad vindictaz
insurgit. ⁊ irat⁹ de iniuria accep-
ta inflāmat ad nocendū ex vin-
dicta. cū hoc phibitū sit a dño di
cēte Michi vindictā ⁊ ego retri-
buā. ¶ Querit aūt si maleficus
irruat in p̄latū. vel in clericuz. vel
ad religionē ɔuersū. vtrum lice
at ei pprium corpus tueri ⁊ occide
re si aliter euadere nō possit. cū di
cat dñs in euāgelio Si percusseit
te in vnā maxillā p̄be ei ⁊ aliam
Ex quo videtur q̄ vir religiosus
nullo mō dēt resistē: sed si ab ali
quo occidat malefico sustinē dz.
qd̄ durz ē dicere. cū aplūs p locū
trāsitur⁹ suspectū: militiā armatā
expetierit ad corpis sui tuitōnem
Vñ si in illo ɔductu ɔflict⁹ fuissz
fact⁹. ⁊ inuasoēs a suis tutorib⁹
fuissent occisi. credendum ē btm̄
paulū immunē fuisse ab homici-
dio. qz nullo mō milites secū dux
isset si in sua defensione eos pecca
re credidisset In hoc aūt casu cre
dim⁹ q̄ si q̄s in virz religiosū ir-
ruat vt eū occidat. vel ei⁹ bona di
ripiat. licitū sit vim vi repellē fla
grante flagicō cū moderamine ī
culpate tutele Nō em̄ dēt sustie-
re vt a latrone occidatur q̄diu se
tueri pōt. qz hāc legez naturalem
null⁹ vt p̄dictū est immutaē pōt
Attēdendū est q̄ in quodā casu
viri religiosi tenētur se pmittere
occidi sine omni defensione. vt si
hēant regimē animarz ⁊ q̄stio fi-
dei vel ecc̄iastice libertatis agitet
tunc debent se ptin⁹ spontanei of
ferre morti. ne per fugam eorz vel
defensionē grex dei scādalizetur.
¶ Sciendū tñ est q̄ p̄lati ecc̄iarz
non debent se morti sp exponē di
cēte dño Si vos psecuti fuerint in
vna ciuitate fugite in aliā Et ali
bi xp̄m in egiptuz fugisse ne occi-
dētur ab herode Hijs aūt autori
tatib⁹ videtur ɔtrariū qd̄ dñs in
euāgelio ait Bon⁹ pastor aīam
suā ponit p ouib⁹ suis Mercena
ri⁹ aūt ē: non pastor qui videt lu
pū venientē ⁊ dimittit oues ⁊ fu
git ¶ Ad hoc distinguendū q̄ si
tota ecc̄ia psecutōnē sustinet p fi
de vel p ecc̄iastica libertate cōcul
canda Tunc p̄lati animas suas
ponant p ouib⁹ suis Si enim ex
absentia pastoris piculū immi-
neat sb̄ditis vel in fide vel in ecc̄ia
stica iusticia nullo mō fugiat sed
p domo dñi se murz opponat Si

vero sol⁹ quasi p̄latus queritur ⁊
sit sal⁹ sb̄ditoꝝ sine p̄iculo fugiat
securus.

Que defendēda est libertas
ecciastica sicut ⁊ fides. ⁊ mo
riendu3 ē ꝓ iusticia pastori sicut
⁊ ꝓ fide Si autē p̄secutores tm̄ q̄
rant inuadē possessiones salua iu
sticia ⁊ fide. tūc non apponāt se p̄
lati ad mortē. sicut legitur beatus
ambrosi⁹ dixisse ad impatorē Si
rapis si deuoras. si accipis susti
nebo. si autē in sanctuariū dei ma
nū extendas: ibi me sacerdotē in
uenies Itē si sb̄diti surgūt in pre
latū: q̄diu boni sunt vel spes de eo
rum correctōne ē. nō eos deserat.
Si autē omnes fuerint incorrigi
biles. ⁊ persecutō inextinguibilis
r̄linquat eos. sicut de scō bn̄dicto
legit̄ q̄ monachos suos q̄ vene
nū ei ꝓpinauerant cum incorrigi
biles eēnt penit⁹ reliquit Ptz ex
p̄dictis q̄ sicut licitu3 ē vnicuiq3
ꝓpriū corpus tueri: ita meritoriū
est socio sociu3 tueri ⁊ defendē. ⁊
seruo dn̄m ⁊ patrifamilias hospi
tē ⁊ famulum. ⁊ econuerso. ⁊ viro
vxorē ⁊ ecōuerso Si em̄ istoꝝ a
liq̄s alij in nec̄itate mortis defen
sione3 suā sb̄traxerit. homicida ē.
⁊ sicut homicide ē ei iniungēda pe
nitētia. sed nō tenetur aliq̄s eorū
se certe morti exponere ꝓ alio. s3
q̄diu locus est ⁊ spes defendendi
dēt opponere ¶ Solet aūt quei si
vir vel mulier ad turpitudinem
rapiatur. ⁊ aliter euadere nō pos
sit nisi occidat. vtru3 liceat ei occi
dere cum aliter turpitudinē sua3
non possit vitare Qd videtur ita.
si licet ꝓ defensione corpis occide
re. multo forti⁹ ꝓ defensione ani
me Si dicatur q̄ turpitudo poti⁹
sustinenda ē q̄ꝫ ꝓximus occidat̄
quia violentia illata nullū ē pec
catu3. sicut habem⁹ exemplum de
btā agnete ad quā cum prefecti
filius ingrederet̄ vt ei illuderet ī
prostibulo suffocatus expirauit.
Vn̄ si ille diuinitus expirauit vt
a turpitudine liberaretur virgo.
videtur similiter qd ab ip̄a muli
ere in tali casu licite possit ille vi
olēter occidi Quāuis em̄ mulier
cum inuita corrūpitur non peccet.
carnis tamen integritatem amit
tit. ⁊ iō licet ei ꝓprium corpus tue
ri quantum potest vim vi repel
lendo.

De casuali homicidio superi
us satis dictu3 est. sed pau
ca hic repetemus vt quedā3 alia
superaddamus Duo ergo circa
hoc attendenda sūt sacerdoti vtꝝ
ille qui casu occiderit operi neces
sario: operam ⁊ diligentiā adhi
bueit necessariā. vt si quis volēs
edificare domū succidat arborem
diligenter considerans ne sit ali
quis sb̄ ruina. ⁊ alta voce clamet
vt si quis sit propinquus fugiat
non peccat si arbor aliquem ibi
stulte occultatum ⁊ fugere nolen
tem obruat Si autem alteꝝ isto
rum vel vtrunq3 defuerit: homici
da est Vnde si quis ad necessita
tem suam ducat quadrigam. ⁊ a
liquis rota pretereunte per eius
occidatur negligentia3. licet ope
ri necessario det operam. tamen
quia ipse omnem quam potuit

et debuit nō adhibuit diligentiā
homicida ē. et dēt ei iniungi pn̄ia
sicut homicide De hoc āt sic ait ca
nō Si homicidiū ē hoīez occidere
pōt aliqn̄ accidere sine pctō Nam
et miles hostē. et iudex et minister
ei⁹ nocentē et cui forte inuito atq;
īprudēter telū a manu fugit Non
michi videntur peccare cū hominez
taliter occidunt. sed nec homicide
solent isti appellari Verūtamen
intelligendū est ita. q̄ ille cui te-
lū īuito de manu fugit. et ita quē
piam occidit. ea ɔditōe nō pecca-
uit. si in ope necessario illo telo v
sus fuit. et si diligentiā necessariā
apposuit. ne. s. in damnū alterius
telū de manu ei⁹ fugeret Ali⁹ ca-
non sic dicit Sepe cōtingit dū q̄s
operi necessario insistens arborez
abcidit. vt aliq̄s sb̄ illa veniens
opprimat. et si voluntate et negli
gentia incidentis arborē hoc fcm̄
est. vt homicida pn̄ie omnino de
bet sb̄mitti Q.d si nō volūtate. sed
incuria illius venientis. nō hec eū
sm̄a ɔtingit Si enim ille dū for-
te operi necessario incūberet. iste ī
speratus occurrit sb̄ arbore et op-
pressus est. incisor arboris nō te-
netur p homicida. vtr̄ aūt illi q̄
tali casu occidunt ad sacros ordi
nes pn̄t pmoueri. vel in g̃du suo
si sint clerici pmanere. dubitatur
merito. sup quo tamē canō sic di
cit Clerico iaciente lapidē dr̄ pu-
er interemptus. nos vero p amo
re dei illū in ordine suo permane
re permittim⁹. vt semp in pn̄ia et
timore pmaneat Item hij q̄ ar-
borem incidere videntur. si ɔtigerit
q̄ casu arbois occiderint hominē.
inculpabiles sunt atq; innoxij si
nec volūtate nec desiderio eor̄ ho
micidiū perpetratuz est Si vero a
liqua eor̄ negligentia. moriētis
hominis interit⁹ cognoscat adue
nisse. abiciendi sūt a gradu. et in
sacros ordīes nullatenus suscipi
endi Itē qui in obsidionis ne
cessitate hominē occiderit: taz offi
cio q̄ ɔmunione corpis dominici
duob⁹ annis priuet. ita vt illis
duob⁹ annis vigilijs. oratōnib⁹
elemosinis p viribus quas dn̄s de
derit expietur. et ita demuz officio
et ɔmunione reddat. ea tamē ra
tione ne vlterius ad officia potio
ra pmoueatur.

De homicida ꝓprij corpis.
Capitulū cxlvi.

De eo qui homicida ē sui
corpis. vel qui ꝓpruū ab
scidit membrum dicit ca
non Placuit vt hij qui sibi volū
tarie. aut p venenū aut per ferrū.
a per precipiciū. aut p suspendiū.
vel aliquo modo inferunt mortē.
nulla prsus p eis ɔmemoratio ī
oratōe fiat Nec cū psalmis ad se
pulturam cadauera eorū deducā
tur Iō autē grauissimū est istud
peccatuz. quia q̄ seip̄m occidit im
penitens moritur Preterea nul
lus magis familiaris ē homini q̄
ipē sibiip̄i. sz q̄ seip̄m n̄ lesit sibi n̄
nocuit. et ideo q̄ seip̄m occidit. īno
centissimū hoīem occidit. et sibiip
si summā iniuriam facit Verūtn̄
si q̄s vuln⁹ letale sibiip̄i īferat. et
an̄q̄ moriat peniteat. n̄ negabit ei
xp̄iana sepultura. neq; suffragiū